

TALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 9/2010 vp

Valtioneuvoston selvitys komission tiedonan- nosta Eurooppa 2020 -strategiasta

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Suuri valiokunta on 23 päivänä huhtikuuta 2010 lähettänyt jatkokirjelmän 2. VNK 23.04.2010 asiassa E 6/2010 vp talousvaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- finanssineuvos Ilkka Mytty, valtiovarainministeriö
- hallitusneuvos Antti Riivari, työ- ja elinkeinoministeriö.

Viitetiedot

Valiokunta on aikaisemmin antanut asiasta lausunnon TaVL 3/2010 vp.

VALTIONEUVOSTON JATKOKIRJELMÄ

Ehdotus

E-jatkokirjelmässä hahmotetaan Suomen alustavia kantoja kansallisiksi määrällisiksi tavoitteiksi.

Valtioneuvoston kanta

Suomi pitää Eurooppa-neuvostossa hyväksyttyjä yleistavoitteita hyvinä. Ne ovat riittävän haastavia Euroopan tasolla. Suomi kuitenkin korostaa, että kaikkien yleistavoitteiden osalta on tärkeää pyrkiä asettamaan määrälliset tavoitteet ja että jäsenmaat asettavat näiden pohjalta yhteismitalliset kansalliset tavoitteet.

Kansalliset tavoitteet perustuvat pitkälti jo olemassa oleviin asetettuihin kansallisiin, pitkän aikavälin tavoitteisiin. Ne on pääosin pyritty muuntamaan yhteismitallisiksi EU-tavoitteiden kanssa maakohtaisen vertailun mahdollistamiseksi.

Talouspoliittinen tilanne kriisin jälkeen on haastava, minkä vuoksi kansallisten tavoitteiden on luonnollisesti oltava kunnianhimoisia, mutta realistisia. Maailmanlaajuiset haasteet (talouskriisi, globalisaatio, ilmastonmuutos, väestön ikääntyminen) asettavat Suomen ja koko Euroopan kilpailutilanteeseen, joka edellyttää rakenteellisia muutoksia. Tarvitaan jäsenmaiden vahvaa poliittista sitoutumista ja konkreettisia toimia. EU-talouksien tiiviin keskinäisen vuorovaikutuksen ja riippuvuuden merkitys on korostunut talouskriisin yhteydessä. On tärkeää huomata, että Eurooppa oli keskeisimpiä kilpailijoita jäljessä tuottavuudessa ja työllisyydessä jo ennen talouskriisiä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

EU:n 2020-strategia otetaan käyttöön aivan erilaisissa olosuhteissa kuin sitä valmisteltaessa oletettiin. Tilanne rahoitusmarkkinoilla on erittäin herkkä ja reaalityalouden vakauteen kohdistuvat paineet suuret. Tässä tilanteessa on aiempaakin tärkempää käyttää kaikkia EU:n talouden vakautta lisääviä instrumentteja yhdenmukaisesti ja tehokkaasti. EU:n 2020-strategia muodostaa keskeisen osan tästä kokonaisuudesta. Siltä edellytetään konkretiaa, kunnianhimoisia tavoitteita ja tehokasta täytäntöönpanoa. Strategian lähtökohtien osalta talousvaliokunta viittaa asiasta aiemmin antamaansa lausuntoon (TaVL 3/2010 vp). Kansallisten tavoitteiden osalta valiokunta kiinnittää toimialansa puitteis- sa erityistä huomiota sekä t&k- että ilmasto- ja energiatavoitteisiin.

Valtioneuvosto esittää, että Suomi asettaa tutkimus- ja kehitystoiminnan kehittämistavoitteeksi, että t&k-rahoitus on vähintään 4 prosenttia bkt:sta. Jo aiemmin kansallisesti tavoitteeksi asetettu neljän prosentin bkt-osuus saavutettiin vuonna 2009. Onnistumisen syynä ei kuitenkaan ollut niinkään panostuksen kasvu, vaan bkt:n merkittävä aleneminen. Valiokunta pitääkin tavoitetta erittäin haasteellisena mutta kannatettavana. T&k-toimintaan panostaminen on olennaista Suomen talouden tulevan kehityksen

kannalta. Valtioneuvoston tapaan talousvaliokunta kuitenkin painottaa, ettei pelkän bkt-osuuden seuranta riitä indikaattoriksi, vaan jatkossa on erityistä huomiota kiinnitettävä myös t&k-rahoituksella saavutettaviin tuloksiin ja koko innovaatioketjun tehokkuuteen.

Valiokunta on useissa lausunnoissaan ja mietinnöissään (esim. TaVM 9/2009 vp ja TaVL 33/2008 vp) käsitellyt EU:n tavoitteenasetantaa ilmasto- ja energiasektorilla ja näiden tavoitteiden kansallista täytäntöönpanoa. Tätä taustaa vasten valiokunta pitää valtioneuvoston linjauksia perusteltuina. Jo asetetut sitovat EU:n tavoitteet on aiheellista saavuttaa ennen kuin asetetaan uusia sitovia tavoitteita. Energiatehokkuuden kehittämisen osalta valiokunta viittaa energiatehokkuustoimikunnan¹ esityksiin ja puoltaa niiden täytäntöönpanoa valtioneuvoston 4.2.2010 tekemän periaatepäätöksen mukaisesti.

Lausunto

Lausuntonaan talousvaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

¹ Työ- ja elinkeinoministeriö; Energiatehokkuustoimikunnan mietintö 9.6.2009

Helsingissä 25 päivänä toukokuuta 2010

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Jouko Skinnari /sd
vpj. Antti Rantakangas /kesk
jä. Hannu Hoskonen /kesk
Harri Jaskari /kok
Anne Kalmari /kesk
Matti Kangas /vas

Toimi Kankaanniemi /kd
Jouko Laxell /kok
Marjo Matikainen-Kallström /kok
Petteri Orpo /kok
Markku Uusipaavalniemi /kesk
Ulla-Maj Wideroos /r.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuula Kulovesi.